

معرفی‌ها

پایان‌نامه‌ها و کتابشناسی قرآن و امام جواد(ع)

ادریس جعفرزاده

مقدمه

حضرت امام جواد(ع) برای بسیاری از مردم حتی پیروان و محبانش ناشناخته است. غربت ابن‌الرضا(ع) مضاعف است عمر کوتاه، محاصره دشمنان، غفلت دوستان از ذکر فضائل این بزرگوار چنان فضائی ترسیم کرده‌اند که بسیاری از شیعیان نیز از زندگی این نور پاک بی‌خبرند. از این‌رو بر ما فرض است که پیشوای خود را بشناسیم. در این نوشتار به فهرستی از پایان‌نامه‌های موجود در کتابخانه گنجینه نور، مؤسسه معارف اسلامی امام رضا(ع)، قم؛ با عنوان امام جواد(ع)، همراه با بیان مشخصات کلی آن‌ها - عنوان، استاد راهنما، مقطع تحصیلی - اشاره گردیده است. و همچنین به عنوان برخی از کتاب‌هایی که درباره امام جواد(ع)، تألیف گردیده همراه با اشاره به پدید آورندگان، محل نشر، ناشر، تعداد صفحات، زبان، نوبت چاپ و محل نگهداری آن‌ها اشاره شده است. امید است خدایتعالی توفیق پیروی از ائمه هدی(ع) و استفاده از معارف و علوم آنان را به ما عطاء فرماید و در ظهور فرزند گرامیشان حضرت امام عصر علیه الصلوة والسلام و اروحنا له الفداء تعجیل بفرمایند.

پایان نامه‌ها

۱. سیره اخلاقی و سیاسی امام جواد^(ع)، آزاده خسته، حوزه علمیه نجس شهرستان کاشمر، استاد راهنما: علی اصغر رستمی، مقطع کارشناسی، سال ۱۳۸۵، ۱۱۰ صفحه.
۲. شمه‌ای از زندگی امام جواد^(ع)، احمد جواهری، مرکز آموزش عالی ضمن خدمت فرهنگیان خواجه نصیر کرمان، استاد راهنما: وحید قدرشناس، مقطع کارشناسی، سال ۱۳۷۶، ۷۲ صفحه.
۳. فضائل زندگی امام جواد^(ع) از دیدگاه آیات و روایات، منصور، عباسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شمال تهران، استاد راهنما: سید محمد باقر حجتی، مقطع ارشد، سال ۱۳۷۵، ۲۰۲ صفحه.
۴. تحلیلی از زندگانی و دوران امام محمد تقی^(ع)، بتول نجفی، حوزه علمیه فاطمیه، استاد راهنما: سید کاظم حسینی، مقطع ن.م، سال ۱۳۸۰، ۴۸ صفحه.
۵. بررسی سیره اخلاقی، اجتماعی و سیاسی امام جواد^(ع)، نجمه صفدری، حوزه علمیه پیروان الزهراء^(س) مشهد، استاد راهنما: احمد منتظری، مقطع ن.م، سال ۱۳۸۵، ۲۰ صفحه.
۶. سیره اخلاقی سیاسی امام جواد^(ع)، مرضیه چراغی، حوزه علمیه امام خمینی^(ره) کرمانشاه، استاد راهنما: سرکار خانم بهمن، مقطع کارشناسی، سال ۱۳۸۵، ۱۰۴ صفحه.
۷. سیره اخلاقی و سیاسی امام جواد^(ع)، صدیقه میرزائی، حوزه علمیه کوثر تهران، استاد راهنما: خانم موسوی، مقطع کارشناسی، سال ۱۳۸۴، ۹۷ صفحه.
۸. سیره سیاسی حضرت امام جواد^(ع)، مریم السادات موسوی، حوزه علمیه مجتهد امین اصفهان، استاد راهنما: آقای تیموری، مقطع کارشناسی، سال ۱۳۸۷، ۸۴ صفحه.
۹. سیره سیاسی و اخلاقی امام جواد^(ع)، زهره رئیسی، حوزه علمیه حضرت رقیه^(س) مشهد، استاد راهنما: هادی رضائی، مقطع کارشناسی، سال ۱۳۸۳، ۵۸ صفحه.
۱۰. بررسی نقش و جایگاه امام نهم^(ع) در حدیث شیعه، حکیمه وفائی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، استاد راهنما: دکتر مجید معارف، مقطع ارشد، سال ۱۳۸۴، ۱۷۸ صفحه.

کتاب ها

۱. الامام الجواد^(ع) من المهد الى اللحد، محمد کاظم قزوینی، نشر بیروت، ناشر: دار العلوم، زبان: عربی، سال ۱۴۲۹ ق، ۸۴۹ صفحه، چاپ اول، محل نگه‌داری موسسه معارف اسلامی امام رضا^(ع) کتابخانه عمومی، قم.
۲. الامام محمد بن علی الجواد: تاسع أئمة أهل البيت^(ع) عبد الزهراء عثمان محمد، نشر: مشهد، ناشر: آستان قدس رضوی، زبان عربی، ۱۴۰۸ ق، ۱۴۹ صفحه، چاپ اول، محل نگه‌داری کتابخانه مدرسه فیضیه قم.
۳. نهمین خورشید امامت: پرتوی از زندگی پیشوای جود و کرامت امام جواد^(ع)، محمد علی کریمی‌نیا، ناشر: کوثر ادب، زبان فارسی، چاپ اول، سال ۱۳۹۱، ۲۴۸ صفحه، محل نگه‌داری کتابخانه مدرسه فیضیه قم.
۴. موسوعة الامام الجواد^(ع)، محمد بن علی^(ع)، ناشر: موسسه ولی العصر^(ع) للدراسات الاسلامیه، زبان عربی، سال ۱۴۱۹ هـ ق، محل نگه‌داری کتابخانه مدرسه فیضیه قم.
۵. محمد الجواد^(ع) الامام - المعجز، سیر، ودراسته و تحلیل، کامل سلیمان، نشر: بیروت، ناشر: دار التعارف للمطبوعات، زبان عربی، سال ۱۹۸۷ م، ۳۶۰ صفحه، محل نگه‌داری موسسه معارف اسلامی امام رضا^(ع) کتابخانه عمومی قم.
۶. نگاهی نوبه زندگی امام جواد^(ع)، معصومه فرهادی، ناشر: نسیم انتظار، زبان: فارسی، سال ۱۳۸۹، ۲۸۰ صفحه، چاپ اول، محل نگه‌داری کتابخانه مدرسه فیضیه قم.
۷. آثار و برکات الامام الجواد^(ع) فی دارالدنیا، هاشم موسوی جزایری، زبان عربی، سال ۱۳۸۴، ۱۴۴ صفحه، محل نگه‌داری، کتابخانه مدرسه فیضیه قم.
۸. عجایب و معجزات شگفانگیزی از امام جواد^(ع)، محمد بن علی^(ع)، ناشر: گل یاس، زبان فارسی، سال ۱۳۷۹، ۱۱۲ صفحه، محل نگه‌داری کتابخانه مدرسه فیضیه قم.
۹. تحلیلی از زندگانی و دوران امام محمد تقی^(ع)، فضل الله صلواتی، ناشر: اطلاعات، زبان فارسی، سال ۱۳۹۳، ۵۹۹ صفحه، چاپ سوم، محل نگه‌داری کتابخانه مدرسه فیضیه قم.
۱۰. الامام الجواد^(ع)، باقر شریف قرشی، سال ۱۴۳۰، ۳۵۰ صفحه، محل نگه‌داری

کتابخانه مدرسه فیضیه، قم.

۱۱. مهربانترین نگار: زندگانی امام جواد(ع)، مهدی شمس الدین، ناشر: موسسه فرهنگی انتشاراتی نور نگار، زبان فارسی، سال ۱۳۷۶، ۴۸ صفحه، محل نگه‌داری کتابخانه حضرت معصومه(س)، قم.

۱۲. امام محمد تقی(ع)، کاظم ارفع، نشر: تهران، ناشر: نشر تربیت، زبان فارسی، سال ۱۳۷۲، ۶۳ صفحه، محل نگه‌داری کتابخانه حضرت معصومه(س) قم.

۱۳. حُرقة الفواد فی مصائب الامام الجواد(ع)، عادل عبد الرحمن البدری، نشر: مشهد، ناشر: آستان قدس رضوی، زبان عربی، سال ۱۳۹۳، ۳۲۷ صفحه چاپ اول، محل نگه‌داری، موسسه معارف اسلامی امام رضا(ع)، کتابخانه عمومی قم.

۱۴. نگاهی گذرا بر زندگانی امام جواد(ع)، سید عبد الرزاق مقرر، مترجم: پرویز لولاور، نشر: مشهد، ناشر: آستان قدس رضوی، زبان فارسی، سال ۱۳۸۷، ۱۷۷ صفحه، چاپ ششم، محل نگه‌داری موسسه معارف اسلامی امام رضا(ع)، کتابخانه عمومی قم.

۱۵. حکمت‌های تقوی، ترجمه و توضیح چهل حدیث از امام جواد(ع)، جواد محدثی، نشر: مشهد، ناشر: آستان قدس رضوی، زبان فارسی، سال ۱۳۹۱، ۹۶ صفحه، چاپ اول، محل نگه‌داری موسسه معارف اسلامی امام رضا(ع)، کتابخانه عمومی قم.

۱۶. صحیفه امام جواد(ع)، جواد قیومی اصفهانی، نشر: قم، ناشر: جامعه مدرس، زبان عربی و فارسی، سال ۱۳۸۱، ۳۲۰ صفحه، چاپ اول، محل نگه‌داری موسسه معارف اسلامی امام رضا(ع)، کتابخانه عمومی قم.

۱۷. «یکصد و سی» پرسش و پاسخ در محضر امام جواد(ع)، علیرضا زکی‌زاده، ناشر: پیوند امام، زبان فارسی، سال ۱۳۹۳، ۱۹۵ صفحه، محل نگه‌داری دفتر تبلیغات اسلامی قم.

۱۸. سرور الفواد یا زندگانی حضرت امام جواد(ع)، ابوالقاسم سحابی، نشر: قم، ناشر: کتابفروشی اسلامیة، زبان فارسی، سال ۱۴۳۰ ق، ۲۵۶ صفحه، چاپ دوم، محل نگه‌داری دفتر تبلیغات اسلامی قم.

۱۹. اعجوبة أهل البيت(ع): شرحی جامع از زندگانی امام جواد(ع)، ابوالفضل طباطبائی اشکذری، نشر: قم، ناشر: ائمه، زبان فارسی، سال ۱۳۸۲، ۴۰۰ صفحه، محل نگه‌داری دفتر تبلیغات اسلامی قم.

۲۰. امامت و مهدویت در کلام امام جواد^(ع)، محمدرضا فوادیان، ناشر: سبط النبی^(ص)، زبان فارسی، سال ۱۳۸۷، ۱۶۸ صفحه، محل نگه‌داری دفتر تبلیغات اسلامی قم.
۲۱. زندگانی امام جواد^(ع) از ولادت تا شهادت، محمد کاظم قزوینی، ناشر: یاس بهشت، زبان فارسی، سال ۱۳۹۰، ۳۴۷ صفحه، محل نگه‌داری دفتر تبلیغات اسلامی قم.
۲۲. زندگی حضرت امام جواد^(ع) و جلوه‌های ولایت، مرتضی مدرس، ناشر: امیر، زبان فارسی، سال ۱۳۶۱، ۲۵۳ صفحه، چاپ پنجم، محل نگه‌داری دفتر تبلیغات اسلامی قم.
۲۳. فرهنگ جامع سخنان امام جواد^(ع)، ترجمه کتاب موسوعة کلمات الامام الجواد^(ع)، گردآورنده حسین سجادی تبار، مترجم: مسلم صاحبی، ناشر: سازمان تبلیغات اسلامی، زبان فارسی، سال ۱۳۸۷، ۳۳۰ صفحه، محل نگه‌داری دفتر تبلیغات اسلامی قم.
۲۴. محمد بن علی امام جواد^(ع)، مرضیه محمدزاده، ناشر: دلیل ما، زبان فارسی، سال ۱۳۹۰، ۴۱۴ صفحه، محل نگه‌داری دفتر تبلیغات اسلامی قم.
۲۵. نگاهی به زندگانی سیاسی امام جواد^(ع)، جعفر مرتضی عاملی، ناشر: جامعه مدرسین قم، زبان فارسی، سال ۱۳۶۵، ۱۴۴ صفحه، محل نگه‌داری دفتر تبلیغات اسلامی قم.
۲۶. پرسش‌های مردم و پاسخ‌های امام جواد^(ع)، احمد قاضی زاهدی، ناشر: موسسه فرهنگی پیوند با امام، زبان فارسی، سال ۱۳۹۱، ۳۰۴ صفحه، محل نگه‌داری دفتر تبلیغات اسلامی قم.
۲۷. کلمات الامام الجواد^(ع)، محمد بن علی^(ع)، ناشر: سازمان تبلیغات اسلامی قم، زبان عربی، سال ۱۳۸۰، ۳۲۰ صفحه، محل نگه‌داری دفتر تبلیغات اسلامی قم.
۲۸. آسمانی‌ترین علم، مهدی شجاعی، ناشر: کتاب نیستان، زبان فارسی، سال ۱۳۸۷، ۱۵۲ صفحه، محل نگه‌داری دفتر تبلیغات اسلامی کتابخانه تخصصی تبلیغ قم.
۲۹. پیشوای نهم: حضرت امام محمد تقی^(ع)، محمد بن علی^(ع)، ناشر: موسسه در راه حق، زبان فارسی، سال ۱۳۶۷، ۵۶ صفحه محل نگه‌داری دفتر تبلیغات اسلامی، کتابخانه تخصصی تبلیغ قم.
۳۰. الامام محمد الجواد^(ع): سیره و تاریخ...، عدنان حسین، ناشر: مرکز الرسالة،

زبان عربی، سال ۱۳۷۸، ۱۴۹ صفحه، محل نگه‌داری دفتر تبلیغات اسلامی، کتابخانه پژوهشگاه مهدویت، قم.

۳۱. سبل الرشاد الی اصحاب الامام الجواد^(ع)، عبدالحسین شبستری، ناشر: المكتبة التاريخية المختصة، زبان عربی، سال ۱۳۸۰، ۳۶۰ صفحه، محل نگه‌داری دفتر تبلیغات اسلامی کتابخانه پژوهشگاه مهدویت، قم.

۳۲. وسعت آفتاب، اکرم کریم‌زاده، ناشر: سازمان فرهنگی تفریحی شهرداری اصفهان، زبان فارسی، سال ۱۳۸۸، ۱۰۴ صفحه، چاپ پنجم، محل نگه‌داری دفتر تبلیغات اسلامی کتابخانه تخصصی پژوهشگاه مهدویت قم.

۳۳. الامام محمد الجواد^(ع)، علی محمد علی دخیل، ناشر: دار التراث الاسلامی، زبان عربی، سال ۱۳۹۴ ق، ۷۷ صفحه، محل نگه‌داری: دفتر تبلیغات اسلامی کتابخانه پژوهشگاه مهدویت قم.

۳۴. سرگذشت حضرت امام محمد تقی^(ع)، محمد جواد نجفی، ناشر کتاب فروشی اسلامی، زبان فارسی، سال ۱۳۶۲، ۲۰۰ صفحه، محل نگه‌داری دفتر تبلیغات اسلامی، کتابخانه پژوهشگاه مهدویت قم.

۳۵. امام جواد^(ع) الگوی زندگی، حبیب الله احمدی، ناشر: فاطیما، زبان فارسی، سال ۱۳۹۳، ۲۰۸ صفحه، چاپ چهارم، محل نگه‌داری دفتر تبلیغات اسلامی، کتابخانه پژوهشگاه مهدویت، قم.

۳۶. زندگانی حضرت امام محمد جواد^(ع)، ناشر: عابد، زبان فارسی، سال ۱۳۸۱، ۷۲ صفحه، محل نگه‌داری دفتر تبلیغات اسلامی، کتابخانه پژوهشگاه مهدویت، قم.

۳۷. زندگانی حضرت امام محمد الجواد الأئمه^(ع)، حسین عمادزاده، ناشر: شرکت سهامی چاپ کتاب، زبان فارسی، سال ۱۳۸۲، ۳۹۵ صفحه، محل نگه‌داری دفتر تبلیغات اسلامی کتابخانه پژوهشگاه مهدویت قم.

۳۸. زندگانی امام جواد^(ع) مظهر تقوی و جود، حسین ایمانی پامچی، ناشر: نشر روح، زبان فارسی، سال ۱۳۷۶، ۲۵۲ صفحه، چاپ اول، محل نگه‌داری دفتر تبلیغات اسلامی کتابخانه معصومیه قم.

۳۹. زندگانی امام جواد^(ع)، احمد صادقی اردستانی، ناشر: گلهای بهشت، و موسسه فرهنگی انتشاراتی نقش، زبان فارسی، سال ۱۳۹۱، ۲۵۶ صفحه.

۴۰. امام جواد(ع): جواد الأئمة، حسین حسین زاده اوره نظری، ناشر: اشک یاس، زبان فارسی، سال ۱۳۹۱، ۸۰ صفحه.
۴۱. سخنان امام نهم امام جواد(ع)، حسن اولیائی، ناشر: شوق، محل نشرقم، زبان فارسی، سال ۱۳۹۲، ۸۰ صفحه، قطع وزیری.
۴۲. امام جواد(ع)، امید امیدوار، قم، انتشارات شفق، ۳۲ صفحه، سال ۱۳۵۵، جیبی.
۴۳. امام جواد(ع)، گروه نویسندگان موسسه بلاغ، ترجمه: محمود شریفی، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۶۸ صفحه، سال ۱۳۶۸، جیبی.
۴۴. امام محمد تقی(ع)، سید کاظم ارفع، تهران، موسسه انتشاراتی فیض کاشانی، ۴۹ صفحه، سال ۱۳۷۰، رقعی.
۴۵. پیشوای نهم حضرت امام محمد تقی(ع)، گروه نویسندگان، قم، موسسه در راه حق، ۵۶ صفحه، سال ۱۳۷۱، رقعی.
۴۶. تحلیلی از زندگانی و دوران امام محمد تقی(ع)، فضل الله صلواتی، اصفهان، انتشارات فرد، ۶۱۰ صفحه، ۱۳۶۴؛ رقعی.
۴۷. تحلیلی از زندگانی و زمان امام جواد(ع)، گروه نویسندگان، قم، احیا و نشر میراث اسلامی، ۱۳۸ صفحه، سال ۱۳۵۹، رقعی.
۴۸. جدی فروزان «در ذکر حالات حضرت امام محمد تقی(ع) و احفاد آن جناب»، عباس فیض قمی، قم، دفتر چاپخانه قم، ۳۲۰ صفحه، سال ۱۳۶۴، رقعی، محل نگه داری کتابخانه مدرسه فیضیه قم.
۴۹. حضرت امام محمد تقی(ع) عبدالامیر فولادزاده، تهران، انتشارات اعلمی، ۳۵ صفحه، سال ۱۳۵۹، وزیری.
۵۰. حضرت امام محمد تقی(ع)، فضل الله کمپانی، تهران، انتشارات مفید، سال ۱۳۶۲.
۵۱. حضرت امام محمد تقی(ع)، میرابوالفتح دعوتی، قم، انتشارات شفق.
۵۲. زندگانی امام جواد(ع)، سیف الله یعقوبی قمشه‌ای، تهران، مسجد الغدیر، ۱۲۴ صفحه.
۵۳. زندگانی امام محمد تقی(ع)، حسین عماد زاده اصفهانی، تهران، شرکت سهامی طبع کتاب، ۳۳۴ صفحه، ۱۳۶۲، رقعی.
۵۴. زندگانی امام محمد تقی(ع)، عبدالرحیم عقیقی بخشایش، قم، انتشارات نسل

- جوان، ۱۱۹ صفحه، سال ۱۳۵۷، جیبی.
۵۵. زندگانی حضرت امام جواد^(ع)، مرتضی مدرس‌سی چهاردهی، تهران، انتشارات موسوی، ۲۵۲ صفحه، سال ۱۳۷۰.
۵۶. زندگی و سیمای امام محمد تقی^(ع)، سید محمد تقی مدرس‌سی، مترجم: محمد صادق شریعت، تهران، انصارالحسین^(ع).
۵۷. عطیة الجواد^(ع)، سید مصلح الدین مهدوی، اصفهان، حسینیه جواد الأئمه، ۱۵۲ صفحه، سال ۱۳۶۶، وزیری.
۵۸. بررسی سیره سیاسی امام جواد^(ع)، سید احمد خاتمی.
۵۹. حرز جواد^(ع) از مؤلفی ناشناخته، نسخه خطی آن در کتابخانه آستان قدس رضوی موجود است.
۶۰. الامام التاسع أبو جعفر محمد الجواد^(ع)، شیخ محمد حسن قیس عاملی، بیروت. ۱۱۷ صفحه، سال ۱۴۰۳ ق، وزیری.
۶۱. الامام التاسع الامام محمد بن علی الجواد^(ع)، گروه نویسندگان، مترجم، محمد عبدالمنعم خاقانی، قم، موسسه در راه حق، سال ۱۳۷۰، رقعی.
۶۲. الامام التاسع محمد جواد^(ع)، شیخ محمد رضا حکیمی حایری، بیروت، اعلمی، ۳۳۵ صفحه، سال ۱۴۱۲ ق، وزیری.
۶۳. الامام الجواد^(ع)، گروه نویسندگان، تهران، البلاغ، ۱۱۷ صفحه، سال ۱۴۰۹ ق، جیبی.
۶۴. الامام الجواد^(ع)، گروه نویسندگان، بیروت، دارالزهراء، سال ۱۴۱۲ ه.
۶۵. الامام المعجز، محمد الجواد^(ع)، کامل سلیمان، بیروت، دارالکتاب اللبنانی، ۳۶۰ صفحه، سال ۱۴۱۲ ق، وزیری.
۶۶. مسند الامام الجواد^(ع)، شیخ عزیز الله عطاردی، ۳۵۰ صفحه، وزیری. محل نگهداری مؤسسه معارف اسلامی امام رضا^(ع).
۶۷. وفاء الامام الجواد^(ع)، سید عبدالرزاق موسوی مقدم، نجف، مكتبة الحيدرية، سال ۱۴۷۱ ق، وزیری.